

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الحق
علیه
الصلوة
والسلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

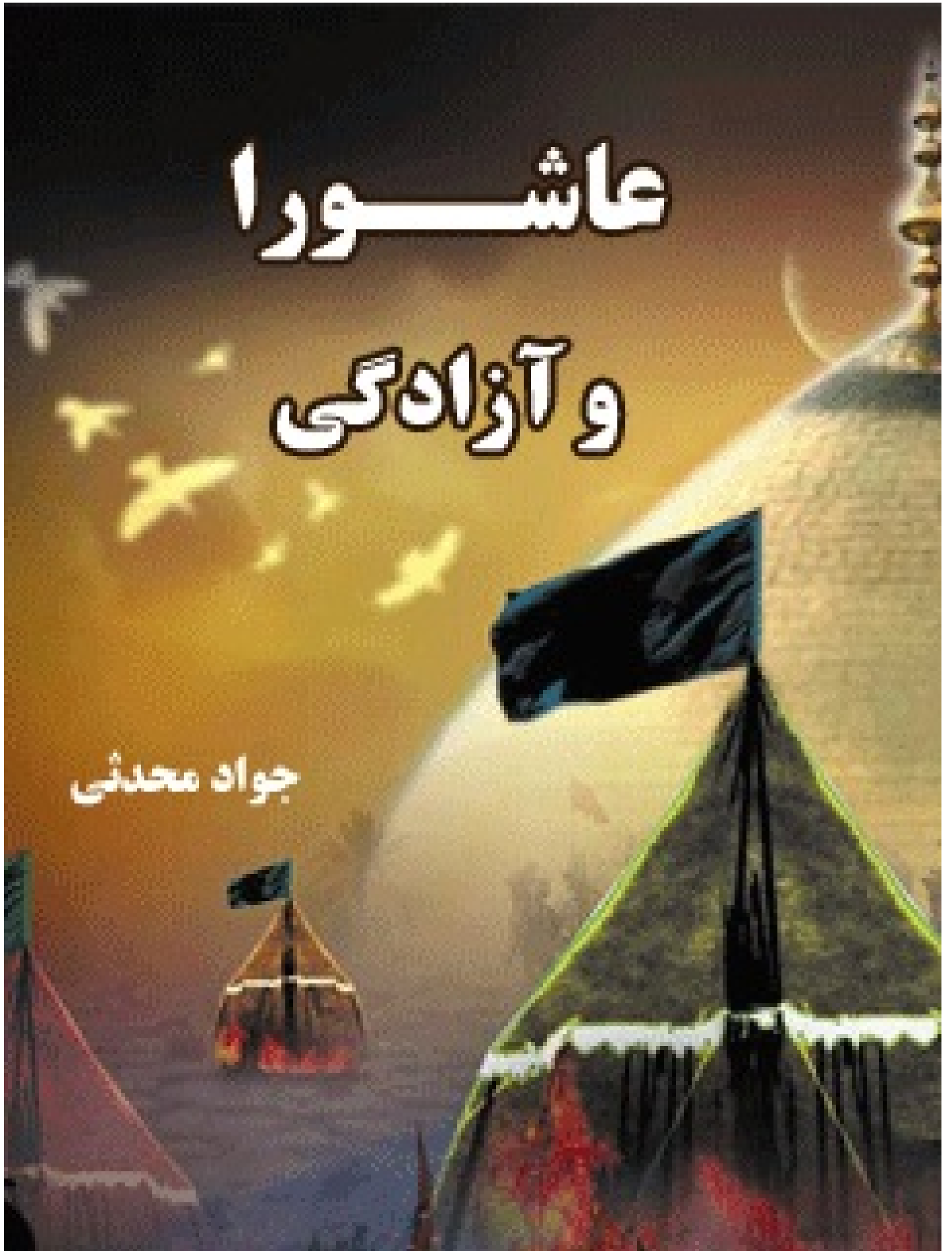
.net

.ir

عاشورا

و آزادی

جواد محدثی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عاشورا و آزادگی

نویسنده:

جواد محدثی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	عاشورا و آزادگی
۶	مشخصات کتاب
۶	عاشورا و آزادگی
۹	پاورقی
۱۰	درباره مرکز

نویسنده: جواد محدثی

ناشر: جواد محدثی

عاشورا و آزادگی

آزادی در مقابل بردگی، اصطلاحی حقوقی و اجتماعی است، امّا «آزادگی» برتر از آزادی است و نوعی حریت انسانی و رهایی انسان از قید و بندهای ذلت آور و حقارت بار است. تعلّقات و پای بندی های انسان به دنیا، ثروت، اقوام، مقام، فرزند و... در مسیر آزادی روح او، مانع ایجاد می کند. اسارت در برابر تمّنیات نفسانی و علقه های مادی، نشانه ضعف اراده بشری است. وقتی کمال و ارزش انسان به روح بلند و همّت عالی و خصال نیکوست، خود را به دنیا و شهوات فروختن، نوعی پذیرش حقارت است و خود را ارزان فروختن. علی علیه السّلام می فرماید: «أَلَا حُرٌّ يَدْعُ هَذِهِ اللَّمَاطَةَ لِأَهْلِهَا؟ إِنَّهُ لَيْسَ لِأَنْفُسِكُمْ تَمَنُّ إِلَّا الْجَنَّةُ فَلَا تَبِيعُوهَا إِلَّا بِهَا.» [۱]. آیا هیچ آزاده ای نیست که این نمی خورده (دنیا) را برای اهلش واگذارد؟ یقیناً بهای وجود شما چیزی جز بهشت نیست، پس خود را جز به بهشت نفروشید. آزادی در آن است که انسان کرامت و شرافت خویش را بشناسد و تن به پستی و ذلت و حقارت نفس و اسارت دنیا و زیر پا نهادن ارزش های انسانی ندهد. در پیچ و خم ها و فراز و نشیب های زندگی، گاهی صحنه هایی پیش می آید که انسان ها به خاطر رسیدن به دنیا یا حفظ آنچه دارند یا تأمین تمّنیات و خواسته ها یا چند روز زنده ماندن، هرگونه حقارت و اسارت را می پذیرند. امّا احرار و آزادگان، گاهی با ایثار جان هم، بهای «آزادگی» را می پردازند و تن به ذلت نمی دهند. امام حسین علیه السّلام فرمود: «مَوْتُ فِي عِزٍّ خَيْرٌ مِنْ حَيَاةٍ فِي ذُلٍّ» [۲]. مرگ با عزت بهتر از حیات ذلیلانه است. این

نگرش به زندگی، ویژه آزادگان است. نهضت عاشورا جلوه بارزی از آزادگی در مورد امام حسین علیه السلام و خاندان و یاران شهید اوست و اگر آزادگی نبود. امام تن به بیعت می داد و کشته نمی شد. وقتی می خواستند به زور از آن حضرت بیعت به نفع یزید بگیرند، زیر بار نرفت. منطوقش این بود که: «لَا وَاللَّهِ لَا أُعْطِيهِمْ بِيَدِي إِعْطَاءَ الدَّلِيلِ وَلَا أُقِرُّ إِقْرَارَ الْعَبِيدِ» [۳]. نه به خدا سوگند، نه دست دلت به آنان می دهم و نه چون بردگان تسلیم حکومت آنان می شوم. صحنه کربلا نیز جلوه دیگری از این آزادگی بود که از میان دو امر شمشیر یا دلت، مرگ با افتخار را پذیرفت و به استقبال شمشیرهای دشمن رفت و فرمود: «أَلَا وَإِنَّ الدَّعِيَّ بِنِ الدَّعِيَّ قَدَرِ كَزَنِي بَيْنَ الثَّنَيْنِ: بَيْنَ السَّلَةِ وَالذَّلَّةِ وَهَيْهَاتَ مِنَّا الذَّلَّةُ» [۴]. بر ما گمان بردگی زور برده اند ای مرگ، همتی! که نخواهیم این قیود در نبرد روز عاشورا نیز، هنگام حمله به صفوف دشمن این رجز را می خواند: «الْمَيُوتُ أَوْلَى مِنَ رُكُوبِ الْعَارِ وَالْعَارُ أَوْوَى مِنَ دُخُولِ النَّارِ» [۵]. مرگ، بهتر از ننگ و ننگ بهتر از آتش دوزخ است. روح آزادگی امام، سبب شد حتی در آن حال که مجروح بر زمین افتاده بود نسبت به تصمیم سپاه دشمن برای حمله به خیمه های زنان و فرزندان، برآشوبید و آنان را به آزادگی دعوت کند: «إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ دِينٌ وَكُنْتُمْ لَا تَخَافُونَ الْمَعَادَ فَكُونُوا أَحْرَارًا فِي دُنْيَاكُمْ» [۶]. گر شما را به جهان بینش و آیینی نیست لاقلاً مردم آزاده به دنیا باشید فرهنگ آزادگی در یاران امام و شهدای کربلا نیز

بود. حتی مسلم بن عقیل پیشاهنگک نهضت حسینی در کوفه نیز، هنگام رویارویی با سپاه ابن زیاد رجز زیر را می خواند و می جنگید: اَقْسَمْتُ لَا أُقْتَلُ إِلَّا حُرّاً وَإِنْ رَأَيْتُ الْمَوْتَ شَيْئاً نُكْرًا [۷]. هر چند که مرگ را چیز ناخوشایندی می بینم. ولی سوگند خورده ام که جز با آزادی کشته نشوم. جالب اینجاست که همین شعار و رجز را عبدالله، پسر مسلم بن عقیل، در روز عاشورا هنگام نبرد در میدان کربلا می خواند. [۸] این نشان دهنده پیوند فکری و مرامی این خانواده براساس آزادی است. دو شهید دیگر از طایفه غفار، به نام های عبدالله و عبدالرحمان، فرزندان عروه، در رجزی که در روز عاشورا می خواندند، مردم را به دفاع از «فرزندان آزادگان» می خواندند. و با این عنوان، از آل پیامبر یاد می کردند: «یا قوم ذودوا عن بنی الأحرار...» [۹]. مصداق بارز دیگری از این حریت و آزادی. حرّ بن یزید ریاحی بود. آزادی او سبب شد که به خاطر دنیا و ریاست آن، خود را جهنمی نکند. و بهشت را در سایه شهادت خریدار شود. توبه کرد و از سپاه ابن زیاد جدا شد. به حسین علیه السلام پیوست و صبح عاشورا در نبردی دلاورانه به شهادت رسید. وقتی حرّ نزد امام حسین علیه السلام آمد، یکی از اصحاب حضرت، با اشعاری مقام آزادی و حریت او را ستود: لِنِعْمِ الْحُرِّ بَنِي رِيَا حٍ وَ حُرٌّ عِنْدَ مُخْتَلَفِ الرِّمَاحِ [۱۰]. چون به شهادت رسید، سیدالشهدا علیه السلام بر بالین او حضور یافت و او را حرّ و آزاده خطاب کرد و فرمود: همانگونه که مادرت نام تو را حرّ گذاشته است، آزاده

و سعادت‌مندی، در دنیا و آخرت: «أَنْتَ حُرٌّ كَمَا سَمَّيْتَكُ أُمَّكَ، وَأَنْتَ حُرٌّ فِي الدُّنْيَا وَأَنْتَ حُرٌّ فِي الْآخِرَةِ». [۱۱]. اگر آزادیخواهان و آزادگان جهان، در راه استقلال و رهایی از ستم و طاغوت‌ها می‌جنگند و الگوشان قهرمانی‌های شهدای کربلاست، در سایه همین درس «آزادگی» است که ارمغان عاشورا برای همیشه تاریخ است. انسان‌های آزاده، در لحظات حساس و دشوار انتخاب، مرگ سرخ و مبارزه خونین را بر می‌گزینند و فداکارانه جان می‌بازند تا به سعادت شهادت برسند و جامعه خود را آزاد کنند.

پاورقی

[۱] نهج البلاغه، صبحی صالحی، حکمت ۴۵۶.

[۲] مناقب، ابن شهر آشوب، ج ۴، ص ۶۸.

[۳] موسوعه کلمات الامام الحسین، ص ۴۲۱.

[۴] لهوف، سید بن طاووس، ص ۵۷.

[۵] کشف الغمّه، اربلی، ج ۲، ص ۳۲.

[۶] بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۵۱.

[۷] بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۳۵۲.

[۸] همان.

[۹] وقعه الطّف، ص ۲۳۴.]

[۱۰] ارشاد، شیخ مفید (چاپ کنگره جهانی شیخ مفید)، ج ۲، ص ۱۰۰.

[۱۱] بحارالانوار، ج ۴۵، ص ۱۴، وقعه الطّف، ص ۲۱۵.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

